

Сидорчук Н.Г. Наукове студентське товариство як форма підготовки майбутнього вчителя до науково-дослідної роботи / Н.Г. Сидорчук // Науково-дослідна робота студентів: аспект формування особистості майбутнього вченого, фахівця високої кваліфікації: збірник матеріалів Першої міжнародної науково-практичної конференції. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2002. – С. 413-417.

УДК 378 (374.1)

Н.Г.СИДОРЧУК

Україна, Житомирський державний педагогічний університет імені Івана Франка

НАУКОВЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЯК ФОРМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

За навчальними планами і програмами психолого-педагогічних та фахових дисциплін педагогічного навчального закладу кожен студент має оволодіти теоретичними знаннями та засобами наукового пізнання. Такий підхід до проведення лекційних, семінарських, лабораторних занять, позанавчальної роботи дає можливість запобігти догматичному накопиченню інформації у процесі навчання та сприяти формуванню творчого потенціалу студентів.

Науково-дослідна робота студентів у Житомирському державному педагогічному університеті імені Івана Франка здійснюється у межах діяльності наукового студентського товариства (НСТ).

Наукове студентське товариство – це добровільне об'єднання студентів навчального закладу з метою реалізації науково-дослідної роботи у певних галузях знань під керівництвом викладачів на науковців закладу освіти.

Члени наукового студентського товариства Житомирського державного педагогічного університету працюють під девізом: “Знання – пошук – творчість – праця”.

Основною метою роботи НСТ педагогічного навчального закладу є об'єднання найбільш талановитих, здібних студентів, які не обмежуються у процесі отримання професійної освіти об'ємом програмного матеріалу, для роботи у секціях НСТ, що сприяє розвитку їх творчих здібностей.

Завдання НСТ

1. Оволодіння існуючими науковими поняттями та уявленнями, пошук нового у педагогічних явищах, виявлення в них прихованих зв'язків різних рівнів (законів, закономірностей, принципів, правил).
2. Ознайомлення студентів з методами та прийомами наукового педагогічного дослідження, експерименту.
3. Виховання потреби постійного поповнення знань, професійного пошуку, розвиток самостійності мислення, пізнавальних інтересів та творчих здібностей.
4. Формування наукового світогляду, організаторських здібностей, виховання взаємодопомоги та активності.
5. Надання допомоги навчальному закладу у реалізації позанавчальної роботи, спрямованої на розширення наукового кругозору студентів.
6. Надання допомоги загальноосвітнім навчальним закладам різних типів та форм власності у реалізації науково-дослідної роботи учнів.

Структура НСТ

1. Вчена рада або рада наукових керівників секцій.
2. Студентська рада.
3. Секції.
4. Щорічна сесія членів НСТ.
5. Підсумкова конференція членів НСТ.
6. Студентське періодичне видання.

Вчена рада, або рада наукових керівників секцій, обирається для здійснення керівництва науково-дослідницькою та експериментальною роботою членів НСТ, для розв'язання методичних та організаційних питань. Вчена рада складає програму дослідження та тематику робіт членів НСТ, контролює роботу секцій, заслуховує та рецензує доповіді, готує науково-творчі конференції студентів навчального закладу, відбирає кращі роботи на конкурси та конференції за межами навчального закладу, звітується перед Вченою радою навчального закладу щодо питань НДРС. Вчена рада обирає

голову ради. Плани наукової роботи товариства, розклад роботи секцій узгоджується з деканатами та педагогічним колективом.

На засіданнях ради наукових керівників заслуховуються та обговорюються результати роботи секцій, підсумки наукової роботи за навчальний рік.

В складі НСТ Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка працюють такі секції (кількість секцій має бути не менше 4-5; перелік секцій може змінюватися залежно від потреб навчального закладу у реалізації того чи іншого напрямку науково-педагогічних досліджень, від проблематики існуючих гуртків та проблемних груп, від наявних умов для проведення науково-дослідної роботи студентів, від можливостей педагогічного колективу та наукових керівників тощо): педагогічна, психологічна, української філології, слов'янської філології, природнича, секція англійської та німецької філології, фізико-математична, історична, філософських і економічних дисциплін, музикознавства.

Роботою секції керує науковий керівник-педагог, який спрямовує, координує її наукову діяльність. Із числа членів секцій обирається староста, завданням якого є розв'язання організаційних проблем: забезпечення умов для проведення занять, контроль за оформленням протоколів засідань гуртків та проблемних груп, які працюють у межах даної секції, координаційна робота.

Робота секцій передбачає проведення теоретичних занять за загальною програмою, яка спрямована на поглиблення основ обраної галузі знань; семінарів, на яких члени секції виступають з повідомленнями про результати проведених досліджень.

Кожна секція поділяється на гуртки або проблемні групи залежно від теми дослідження. Науковий гурток являє собою добровільну організацію студентів, робота якої спрямована на формування у майбутніх спеціалістів інтересу до наукової роботи, прищеплення відповідних умінь та навичок в дослідницькій творчій праці. Науковий гурток дозволяє залучити до активної творчої роботи велику кількість студентів, об'єднаних єдиною метою та єдиним інтересом. Досвід діяльності кращих студентських гуртків університету дає можливість

стверджувати, що зацікавленість, послідовність у вирішенні поставлених завдань з актуальної тематики дозволяє їх учасникам досягти значних творчих успіхів. В свою чергу керівництво науковим гуртком дає викладачеві можливість виявити і розвивати здібності студентів.

Такий підхід до організації наукової роботи студентів реалізується і у роботі проблемних груп, лише з тією різницею, що проблематика, за якою вони працюють є єдиною для всіх студентів.

Вищим органом НСТ є сесія всіх її членів, яка проводиться один раз на рік, у вересні. На сесії визначаються головні завдання товариства на навчальний рік, затверджується план роботи, обирається студентська рада.

Студентська рада обирається з метою розв'язання організаційних питань. Роботою студентської ради керує вчена рада НСТ у особі її голови.

Студентська рада разом із студентським активом готує та проводить масові заходи: дні науки; дискусії; захист проектів та рефератів; лекції та бесіди для студентської та учнівської молоді; виставки кращих робіт секцій; обговорює питання про роботу НС, про участь членів секцій у пропаганді знань, заслуховує їх звіти про роботу. Студентська рада співпрацює з вченою радою НСТ при підготовці звіту про проведену роботу перед Вченою радою навчального закладу.

Підсумком роботи НСТ за навчальний рік є проведення науково-практичної конференції. У її роботі приймають участь члени НСТ, які виступають зі своїми доповідями про результати творчих експериментальних робіт. Конференція підводить підсумки діяльності СНТ за навчальний рік.

Отже, цілісність навчального процесу у вищих закладах освіти обумовлюється його науково-дослідною спрямованістю, в основу якої може бути покладена робота наукового студентського товариства.

Використана література

1. Грицай Ю.О. Освіта – школа – вчитель. (Вступ до спеціальності). Курс лекцій. Навчальний посібник. – Миколаїв, МДПУ, 2000. – С.107-127.

2. Иванов В.Д. Самодеятельность, самостоятельность, самоуправление, или Несколько историй из жизни школьников с вопросами, письмами, монологами и документами: Кн. для старшеклассников. – М.: Просвещение, 1991. – С.29-32.